

ИЗКАЗВАНЕ НА ОМБУДСМАНА МАЯ МАНООЛВА ПРЕД ДЕПУТАТИТЕ ОТ КОМИСИЯТА ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ

5 юли 2017 г., 14.30 ч.

Уважаеми господин председател,

Уважаеми дами и господа народни представители,

Благодаря за възможността да кажа няколко думи. Благодаря на председателя на правната комисия г-н Данаил Кирилов, който включи за обсъждане в днешното заседание на Комисията по правни въпроси четирите внесени законопроекта. Благодаря и на 4-те парламентарни групи, които внесоха законопроекта, затова че го направиха по повод темата, която повдигнах, заедно с граждански организации и експерти, а именно - проблемите, свързани със заповедното производство и с изпълнителното производство. Благодаря специално на парламентарните групи на БСП, на ВОЛЯ и на ОП, затова че включиха предложенията, които направих и внесох по реда на косвената законодателна инициатива, която имам.

Всъщност това много условно са мои предложения. Това са предложения, които в различни моменти сме изработвали, заедно с представители на тези три парламентарни групи - през 2013 г. с ПГ на БСП, през 2015 г. с ПГ на ОП, а сега, непосредствено преди внасянето на този законопроект и с народните представители от ПГ на ВОЛЯ, така че това са предложения, които сме обсъждали задълбочено, подробно и с участието на представители на всички заинтересовани страни.

Благодаря и на Камарата на частните съдебни изпълнители, затова че са тук, предполагам, че и те ще вземат отношение по темата, защото при решаването на един сложен въпрос е добре да бъдат чути всички гледни точки, за да се вземе наистина балансирано решение. Но самият факт, че в рамките на два месеца след внасянето на тези законопроекта те стигнаха до Комисията по правни въпроси - нещо, което не се е случвало през последните 2 години, показва, че в това Народно събрание има добра воля темите да бъдат разгледани. А аз като омбудсман – като институцията, която ежедневно се среща и изслушва гражданите искам да Ви кажа съвсем честно, че моментът да бъдат направени промени в заповедното и изпълнителното производство наистина е назрял. И никакви опорни точки за обмисляне на концепция, за правене на дълги и подробни анализи, за

правене на основен ремонт на ГПК, просто не могат да спрат този процес. Да, всеки има право да прави концепции, да анализира, да внася предложения, но това не може да бъде аргумент да бъдат спрени абсолютно належащи промени, които са важни – не за хиляди, не за десетки, а за стотици хиляди граждани. И тъй като тук съм съгласна, че трябва да се говори с числа – по данни на самата Камара на частните съдебни изпълнители годишно се образуват 200 000 изпълнителни дела, т.е. става дума за нарушение на баланса в ущърб на 200 000 длъжници годишно. Така че да се извиняваме с това, че трябва да мислим, да обмисляме, който иска да се занимава с концептуални промени има време да го прави. А също така, понеже съм участвала в изработването на ГПК, наскоро по повод дискусиата, която се състоя – беше организирана от Съюза на юристите в България, си припомних стенограмите, отворих ги, прочетох ги, кай какво е говорил, кой какво е правил. Искам да Ви кажа, че изпълнителното производство – промяната в тежестта в ущърб на длъжника и в полза на кредитора не е част от концепцията на този ГПК. Всъщност това беше проблем, който до последно беше под въпрос. Аз извадих и собствените си изказвания, многократно съм го заявявала – притеснението и моето, и на колегите, които работиха тогава - беше, че ще се залитне в това да бъде направено изпълнително производство, което да ограничава длъжника и което да дава извънредни правомощия на ЧСИ и да е в полза на кредитора. Но тогава Бога ми не съм си мислила, наистина не съм си мислила, че е възможно да минат 11-12 години и да се види, че има дефекти в разпоредбите и вече да е невъзможно текстовете да бъдат върнати назад. Колко още години трябва да минат за текстове, които определено създават проблеми, които разсипват живота на гражданите, на цели семейства, за да се намери воля тези текстове да бъдат променени? Искам да Ви кажа съвсем ясно – дошъл е моментът, в който това да се случи. Така че по добре оставете на страни опорните точки, които слушаме от различни посоки и които са концентрирани по темата – дайте да обмисляме, да изчакваме, да анализираме, да съберем експерти, да съберем съдии, да съберем магистрати, не знам кой да съберем. Извинявайте, Вие също сте в тази материя. Какво правите в последните пет години, в които е ясно, че има проблеми? А, освен това, нищо лошо, работете по тази концепция, но в парламента има срокове и поздравявам председателя на Комисията по правни въпроси, затова че се съобрази с тези срокове. Има законопроекти, те са от 4 сериозни парламентарни групи, нека се обмислят и след това ще влязат в зала. Да, нормално е да има работна група, която да огледа всеки текст. Нормално е да не са идеални, нито тези, които внесох с гражданските експерти, нито тези, които са внесли и 4-те парламентарни групи. Да, не са идеални, не са съвършени, трябва да бъдат обмислени, трябва да се прецени тяхната тежест, добре е ЧСИ-тата да се включат, добре е банките да се включат, добре е и Вие да се включите, но в

крайна сметка промените трябва да вървят и трябва да бъдат направени един минимум промени. Не по сметка, не в мимикрия, не просто правим се, че приемаме, а всъщност нищо не правим, както вече се е случило.

По основните теми – трябва да се пипне призоваването. Не може граждани да бъдат съдени без да знаят. Трябва да се даде възможност на длъжниците да плащат без да стигат до съдебно изпълнение. Трябва да се осигури пропорционалност и съразмерност между изпълнителните способности, които се налагат и размера на дълга. Трябва да се даде възможност за обжалване на оценките на недвижими имоти. Нося Ви ще Ви дам решението на Европейския съд по правата на човека от април т. г., където за продажба на жилище на половин пазарна цена Словения е осъдена на 85 000 евра, което означава, че там ще има промяна в практиката. Което няма как да се постигне с предложенията, които са направени. Не може имоти да се продават на безценица, това е нарушение по чл. 1 от Протокол №1 към Конвенцията за правата на човека, а за България имаме и усложняващо положение в нарушение на чл. 6.

Уважаема колега, ограничаване на достъпа до съд на граждани. Освен това, безспорно несеквестрируемият доход и още някои предложения, които са направени.

Поздравявам парламентарните групи за тези идеи, които имат, които са плюс, които са допълнителни – на ПГ на ГЕРБ, наистина един много добър, обмислен, смислен законопроект. Браво за електронните търгове, bravo за повдигането на въпроса за вечния длъжник. Аз също си признавам, че предпочитам предложението на ОП или по-балансираното на ДПС, което беше презентирано току що от г-н Хамид. Bravo на ОП, включили са вземанията на работници срещу работодатели с едни по-прецизни текстове по чл. 410. Посмели са да включат чл. 417 просто за обсъждане. Bravo на БСП и те са включили чл. 417, макар и в по-мек вариант. Bravo на ВОЛЯ, пипнали са призоваването и са се осмелили да предложат и намаляване на съдебните такси. Т.е. има наистина много разумни предложения и което е по-важно, има воля в това Народно събрание. Аз съм сигурна, че промените ще се случат, те просто ще се случат, дошло им е времето.

И понеже напоследък слушам и представители на управляващото мнозинство, че презентират различни предложения за реформи в различни сектори и въпросът, който се задава и от граждани, и от медии, и въпросът, който си задава всеки един от нас – как тези реформи, тези предложения ще се отразят и почувстват от гражданите? Кога и как гражданите ще почувстват добрите

предложения, които се правят в различни сектори. Искам да кажа, че ако направите тези промени ефектът ще бъде бърз, незабавен, ще се усети и ще се аплодира от българските граждани. Аз разчитам на Вашия инстинкт, на хора, които са политици, които са избрани в едни честни избори, които няма как да не се съобразяват с българските граждани. Благодаря за волята, която демонстрирате с днешното заседание.